

התרבות הבוכרית - עשירה ומרהיבה [צילום: יח"צ מוזיאון בית התפוצות]

חוטים של משי במוזיאון בית התפוצות

יהדות בוכרה היא מהעתיקות שבפזורה היהודית בעולם, והמורשת המפוארת שלה מוצגת כעת במוזיאון בית התפוצות ברמת אביב. זהו מפעל הראוי לציון, בגלל העושר הוויזואלי הגלום בכל יופיים של חפצי האמנות והמלבושים שיצרה יהדות זאת

[צילום: יח"צ מוזיאון בית התפוצות]

מה שמציין את קהילת יהדות בוכרה - היא הלכידות. הקשר ההדוק של כל בני הקהילה, שמאז ומתמיד דאגו פרנסיה לחזקו ולשמרו; הדבקות שלהם בכל מהלך ההיסטוריה במנהגי היהדות ובמסורת, גם במחיר הסתגרות הקהילות בתוך עצמן למניעת התבוללות - כל אלה מיצקו את השרידות של יהדות מפוארת זו.

רק בשבוע שעבר פורסם בעיתונים על תגליות ארכיאולוגיות המעידות על הימצאות יהודים במערות באפגניסטן, ששימשו מחבוא לטליבאן. הממצאים כללו חפצי דת יהודיים בעליל, ועצמות של כאלה שהוגדרו בכתובים מאז כיהודים. הממצאים התייחסו לשנים שלאחר חורבן בית ראשון, במאה הרביעית לפני הספירה, כשהיהודים הוגלו לבבל, ומשם, המשיכו ב"דרך המשי" והתיישבו בכל מחוזות מרכז אסיה.

יופי של תרבות

עם היופי שבתרבות הבוכרית נתקלים בכל מיני הזדמנויות. כשביקרתי בביקור תנחומים בבית אמו של חברנו, הושיבו אותי כמעט בכוח והכריחו אותי לסעוד את סעודת המצווה, שהצטיינה במיטב המעדנים הבוכריים.

כך גם מדי חג שמיני עצרת של סוכות, אנו מוזמנים להסב לסוכת ביתו של נסיך התיאטרון הלאומי - מישה אשרוב (שכבר נפטר לצערנו הגדול) ורעייתו השחקנית והבימאית בלהה מס. כל ראשי העדה הבוכרית, שחקני הבימה וסופרים ומחזאים מבאי ביתם של הזוג, פוקדים אירוע מיוחד זה. הסוכה מקושטת בקישוטים ובפרוכת מקורית שמישה הביא עמו מבוכרה כשעלה עם משפחתו בדרך לא דרך ברגל משם לכאן. המאכלים - תאוה לחיך. ובלהה טורחת לארח במיטב המסורת הבוכרית, כשהעדה עוזרת ומסייעת גם היא.

הווי של קסם ושמחה

arik bender @arikbender

מנאום החמוצים עד צמד הדודאים: הרגעים הגדולים של מושב החורף בכנסת

15m

Barak David Retweeted

יואב יצחק

YoavNews1

ציצים אחרונים:

- שמונה שופטים הכריעו: בג"ץ פסל את...
- פסק הדין החשוב של השנה: לא ניתן ...
- אוי עמוס. מתי תלמד לומר אמר? יצא...

הרשמה לניוזלטר

צוות חדשות עולם

הביטוחים שיגנו על הכסף שלכם - המדריך למתחיל

ביטוח ופיננסים

- ביטוח בריאות
- ביטוח חיים
- פנסיה
- קרנות השתלמות
- ביטוח רכב
- ביטוח דירה
- ביטוח נסיעות לחו"ל
- חיסכון
- ניהול תיקי השקעות

בשביל העסק הנפשי שלך | ביטוח ופיננסים

אלבר רכב

- קניית רכב
- מכירת רכב
- השכרת רכב לחו"ל
- השכרת רכב
- קטנועים ואופנועים

בי פטנט פתרונות מיוחדים

- קוצץ ירקות מאסטר סלייסר
- עריסת תינוק ניידת
- סירים ומחבתות לבישול בריא

- אסטרטגיה שיווקית
- צפייה ישירה
- מתכונים טבעוניים
- ציורי קיר

מדור פרסומי לפרסום במדור זה**המאסטר סלייסר המקורי**

קוצץ הירקות הטוב בעולם!
מוצר השנה בקטגוריית כלי בית.

כך גם בפתיחת התערוכה במוזיאון בית התפוצות התהלכו בין המוזמנים לובשי תלבושות בוכריות מקוריות, עטורות ברקמות צבעונות מרהיבות, חובשים את הכיפות המזכירות טורבאן קצוץ, גם הן רקומות ויפות להפליא. התלבושות העשירות והרקומות היו לא רק לבוש, אלא סמל מעמד מובהק. לכן הושקעו בהן כל הכישורים והמשאבים. הן היו גם חלק מהנדוניה של כלה שהוצגה ימים לפני החתונה בפני כל הקרואים, כדי להפגין את מצבה הכלכלי של המשפחה. הסיבה להתפתחות יצירת המלבושים לכדי אמנות, הייתה עיסוקם של רוב יהודי בוכרה במסחר בבדים, בחוטים, ברקמה ובצורפות, ביצירת כלי כסף, במיוחד ליטורגיים. כל אלה מוצגים בתערוכה בבית התפוצות.

מכאן מובן מדוע כל חברי להקת משפחת אלאיב המפורסמת, שהם האייקון של העדה, עטו תלבושות מסורתיות מסוגנות ומפוארות אלו, והלהיבו את הקהל במוזיקה הנפלאה שלהם. מאז התוודעתי ללהקה הזו, ובהמשך - כשהופיעו במחזה "מעגל הגיר הקווקזי" בהבימה, הוכיחו הפעם הסב, אללו אלאיב, הבנים אמין ואריאל וכל הנכדים שגדלו - התפתחות ושדרוג באיכות ביצוע המוזיקה, מקצועיות בצד התלהבות פנימית, שלכדו את אוזן כל צופה. המוזיקה שלהם, כמו כל ההווי הבוכרי, מלאה שמחת חיים, התלהבות וקסם.

אוספים ממשפחות אמידות

בצילומים הרבים המוצגים בתערוכה, לצד חפצי האמנות והתכשיטים המפוארים, נראים בני ובנות העדה יפים במיוחד. אלה אנשים יפים לא רק חיצונית, אלא כאלה שאוהבים לעזור לזולת. ראשי העדה שלהם, שהנהיגו אותם מאז אמצע המאה התשע עשרה, והיו אנשים אמידים, הנהיגו את הנוהל לדאוג לצרכי העניים והדלים, והעזרה ההדדית שלהם הפכה את קיום העדה כולה למוצקה ובטוחה. גם בימים הקשים ביותר, מאז ועד היום. בצוק העיתים, כשהמסטר הקומוניסטי התנגד לקיום בתי כנסת ולמנהגי דתות, נהגו שועי העדה לבנות בתי כנסת פרטיים בתוך בתיהם הגדולים, והצילומים של אלה שבתערוכה ממש מדהימים.

חלק גדול מהמוצגים בתערוכה המרהיבה הושאלו מאוספי משפחות בוכריות אמידות, שרכשו את המוצגים ההיסטוריים והעתיקים, כדי לשמר את הנכס התרבותי להמשך קיום המסורת היפה שלהם. שר החינוך גדעון סער שפתח את התערוכה, הדגיש את חשיבותה בשל הצורך בשימור הזהות הייחודית של כל עדה בישראל, למען המשך קיומנו בצוואת. גדעון סער הכריז בדיוק ההפך ממה שבן-גוריון דגל בזמנו, כששאף לכור היתוך מכל העדות על-מנת ליצור זהות חדשה. בעוד שסער הדגיש איזו חשיבות מוטלת עלינו כעם, לשמור על נכסיו התרבותיים מכל עדה ועדה.

קטלוג התערוכה - מצוין

הביקור בתערוכה חושף עד כמה שניתן, פכים מכל תחומי התרבות הבוכרית. ספרי תורה עתיקים שנכתבו הן בעברית והן בשפה הפרסית-יהודית, שהיהודים באסיה התיכונה יצרו לעצמם, כדי שהגויים לא יבינו. כמו האידיש במזרח אירופה והלאדינו בספרד. כך גם מוצגים צילומים עתיקים משפחתיים, המראים לנו את גודל חשיבות המשפחתיות לכל בני העדה. כמו-כן כלי קודש מעוטרים בדפי כסף או זהב על גבי בסיס עץ, או תכשיטי זהב משובצים באבנים טובות - שבוגרי בתי הספר לעיצוב כיום יכולים לייחל להגיע לרמה כה גבוהה של יופי ויצירתיות כזו. מערכות כלי התה שחלקן מצויות גם בחנות המוזיאון, ממש מרהיבות ביופין.

מועדון + בעלי מקצועות חופשיים
אישים | פירמות | מוסדות | קטגוריות

צבי שוב, משרד עורכי דין**דרליצ'מן קורל**

ייצוג והופעה בבימ"ש,
מקרקעין/נדל"ן, תכנון
ובניה

יצחק ראובן, משרד עורכי דין**יצחק ראובן, מגשר**

ביטוח לאומי, דיני עבודה,
הוצאה לפועל, חוזים,
ייעוץ משפטי כללי, ייצוג

פנחס (פיני) פישלר, משרד עורך דין**פישלר (פיני) פנחס**

ייצוג והופעה בבימ"ש,
מעמד אישי/דיני משפחה,
משפט מינהלי, משפט

VIP@News1.co.il / www.news1.co.il הקלק כאן

לוטו

25
מיליון ₪

ההגרלה בעוד
1d 12:31:41
קנה 1 קבל 1

כל תולדות העדה מכונסות במאמרים המעמיקים והמצוינים שבקטלוג התערוכה. מאמרים שאתה נמשך לקוראם ולבלוע את המידע הרב המכונס בהם. הספר, הוא נכס הראוי לרכשו, ולעלעל בו מדי פעם, הן כדי ללמוד את המקורות לתרבות הזו, והן כדי להתענג שוב על מראה המוצגים שבתערוכה. אפשר ללמוד ממנו על הדרך בה התפתחה העדה מכמה מאות יהודים שהיו בה, ובהמשך, עם הכיבוש האיסלאמי - את ההשפעות הערביות עליה. לאחר מכן, עם הכיבוש הרוסי במאה ה-19, כשקיבלו היהודים אזרחות וזכויות כל שאר התושבים - איך התעשרו ונסקו במעמדם, ומתוך אלה היו גם הראשונים שעלו לארץ, בסוף המאה ה-19, התיישבו בירושלים, בנו בה את שכונתם, עם בתים גדולי-מידה ומפוארים. ולאחר שנת תרפ"ט והפרעות, הגיעו לכאן אלפים שרוכשים הוחרם, ואף על-פי כן, עשו הכל כדי להגיע לארץ ישראל.

בכל ארצות העולם קיימות קהילות של יהודי בוכרה. נבחר רק, שהכוונה לא רק לתושבי העיר עצמה, אלא לכל האזורים הגיאוגרפיים שהקיפו אותה, כולל סמרקנד, שהייתה מלאה ביהודים. הספר המרתק מגלה את כל הגלגולים שעברה העדה, ומחבר אותנו אליה עוד יותר. ועל המאמץ שעשה "בית התפוצות" בתערוכה זו מגיע לו שאפו גדול. כך מגיע השבח גם למעצב התערוכה האדריכל אורי גלזר, ולאוצרות אורית אנגלברג-ברעם וד"ר מירב בלס - וכל אלה - בזכות יוזמתו של ח"כ אמנון כהן, נציג העדה הבוכרית בכנסת.

אמנות של ממש [צילום: יח"צ מוזיאון בית התפוצות]

וואלה! דואר קרא דואר

חדשות

בשירות חמאס: דיפלומט צרפתי חשוד בהברחת נשק

חדשות

פשרה: מקהלת ההורים תשתתף לצד ארגוני השכול בטקס

ספורט

מסי מביט בקנאה? הנבואה ההזויה של כריסטיאנו רונאלדו

ברחבי הרשת

מהי הרשת החברתית להשקעות נדל"ן

שסוחפת א...

TheMarker

ישראלים לא מודעים להטבת המס למי

שנולד לפני 1968 ...

ריאלי - כלכלה מעשית

הנה 3 סיבות שיגרמו לכם להתקין מערכת

התרעה ל...

Vooom

כל הטיפים שיסייעו לכם לחסוך כסף

בביטוח רכב

ביטוח ישיר

Sponsored Links by Taboola

מועדון +

כסף • רופאים • שמאים • יועצים • אדריכלים